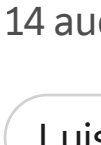

RECENSIE

Bouke de Vries maakt met kapotte keramiek opmerkelijk hele(nde) kunst

Beeldende kunst Bouke de Vries raakt met zijn schervenkunst gevoelige snaren. Keramiekmuseum Princessehof laat in een overzichtstentoonstelling zien hoe hij dat voor elkaar krijgt.

 Roelle Fopma vanuit Leeuwarden

14 augustus 2025 • Leestijd 4 minuten

[Luister](#) [Geef cadeau](#) [Deel](#) [Leeslijst](#)

Beeldende kunst

Bouke de Vries: Unbroken. T/m 16/8/2026 te zien in

Keramiekmuseum Princessehof, Leeuwarden. Info: [princessehof.nl](#)

De tentoonstelling *Unbroken* begint met een citaat: „Er is iets ongerijms aan het feit dat zo'n gebroken object, dat met dezelfde

kunde is gemaakt als een onbeschadigd exemplaar, zo gemakkelijk in de prullenbak belandt.”

De vraag die daarachter schemert, ‘waarom doen we dat toch?’, is op te vatten als een centrale vraag in het werk van beeldend kunstenaar Bouke de Vries.

De Vries, van oorsprong Nederlander maar al jaren woonachtig en werkzaam in Londen, is geen keramist maar werkt wel met keramiek.

Hoe dat zit, is op de grote overzichtstentoonstelling van De Vries in het Princessehof in Leeuwarden meteen bij het eerste werk te zien. Naast het bovenstaande citaat staat een beeld van een paard. Dat heeft door de eeuwen heen zijn houten benen verloren, maar is door De Vries van nieuwe voorzien die zijn gemaakt uit keramiekfragmenten. De hoeven zijn ondersteboven geplaatste kopjes. De verschillende elementen, het ruwe aardewerk van het oorspronkelijke paard en de geglaazuurde en kleurrijke fragmenten die zijn toegevoegd, werken wonderbaarlijk goed bij elkaar. In plaats van de afzonderlijke delen te zien als rotzooi die weg kan, staat hier een fabelachtig mooi dier, heel geworden vanuit alle kapotte delen samen.

Fascinatie voor imperfectie

Na eerst te hebben gewerkt in de modewereld, maakte Bouke de Vries (Utrecht, 1960) in de vroege jaren negentig de overstap naar het vak van restaurator van keramieken objecten. In dat vak, dat zich vooral bezighoudt met het zo perfect mogelijk repareren van gebroken keramiek, ontwikkelde hij juist een fascinatie voor imperfecties. „Ik vond altijd dat juist de fouten in handgemaakte voorwerpen ze zo fascinerend maken”, zei hij ooit.

The conversation 2, 2016. (46 x 47,5 cm.) — COURTESY DE HEER EN MEVROUW KALISVAART-VALK.

Memory Vessel with wax seals, 2020. (46 x 23,5 cm.) — COLLECTIE ADRIAN SASSOON, LONDEN.

Deconstructed Neolithic Machang, 2019. (Neolithic (600–1000 v.Chr.) Chinees aardewerk op bronzen sokkel en gemengde media, 50 x 55 cm.) — COURTESY BOUKE DE VRIES, GALERIE RON MANDOS, AMSTERDAM.

Hij kreeg daardoor ook een sterke drang zelf met keramiek – of de overblijfselen daarvan – kunstobjecten te maken. Daarbij laat hij met opzet de geschiedenis van objecten zien: de schade die ze hebben opgelopen door de jaren heen. Hij ‘repareert’ die schade zichtbaar, zoals met *kintsugi*, een 15de-eeuwse Japanse techniek waarbij breuken met goudlak worden hersteld – wat in Japan wordt gezien als een toevoeging aan de schoonheid van het object.

Een mooi voorbeeld hiervan is *Reconstructed Han Vase (after Ai Weiwei)* (2015). Geïnspireerd door de [performance van de Chinese kunstenaar](#), die opzettelijk een eeuwenoude vaas kapot liet vallen, zette De Vries een Han-vaas weer in elkaar met goudlak.

Nog fraaier wordt het als De Vries de breuken de breuken laat, zoals bij *Deconstructed Neolithic Machang* (2019), een duizenden jaren oude pot waarvan hij met een staalconstructie de afzonderlijke delen ogenschijnlijk los van elkaar laat zweven – alsof de pot aan het ontploffen is en De Vries die explosie heeft stilgezet in de tijd.

Gevoelige snaar

Het creëren van nieuw werk met oude scherven is een prachtige manier om de nadruk te leggen op de drang naar perfectie in de westerse wereld. Wanneer is iets perfect, en waarom zou dat (altijd) moeten? Juist keramiek, die met kleine beschadigingen al snel – vaak letterlijk – haar glans verliest, is bij uitstek geschikt om deze boodschap over te brengen.

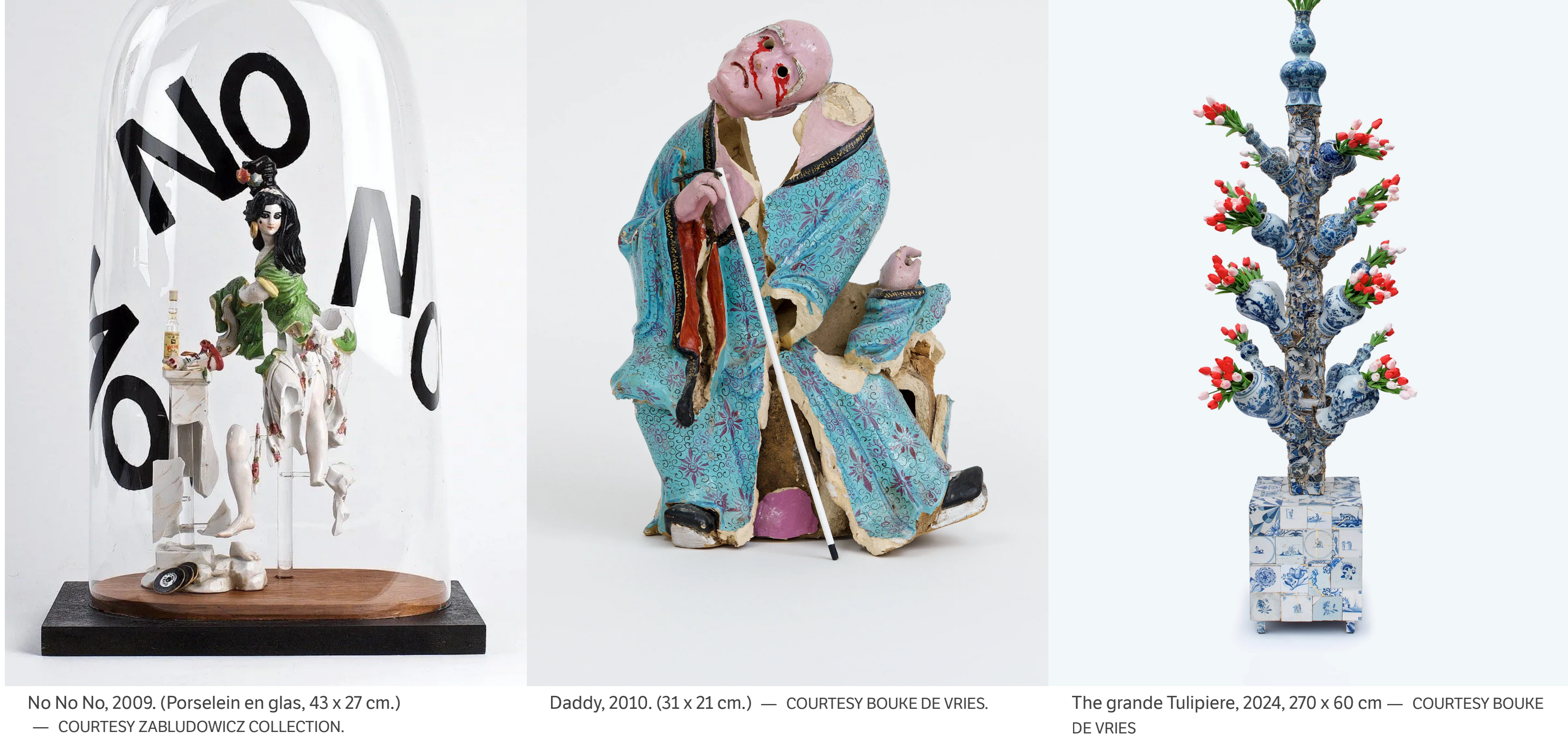
De Vries raakt daarbij opvallend vaak een gevoelige snaar, zoals met zijn *Memory Vessels*, waar in het Princessehof een hele zaal aan gewijd is. De prachtige objecten zijn volgens een eenvoudig idee gemaakt: een in scherven gevallen pot of vaas wordt in glas precies gereconstrueerd, waarna in die glazen kopie de kapotte stukken van het origineel worden ‘bewaard’.

In de coronaperiode zagen mensen over de hele wereld daarin een verwijzing naar hun herinneringen en ervaringen: gebroken van binnen, heel maar wel fragiel van buiten. Sommigen lieten daarom zelfs een afbeelding van een Memory Vessel op hun lichaam tatoeëren, waarvan foto's te zien zijn naast de grote vitrine met de echte Vessels. Maar je kunt er ook een proces van rouw of verdriet in zien: wie is er niet soms gebroken van binnen, met een dun pantser aan de buitenkant dat de boel bij elkaar moet houden?

Tafel gedekt met scherven

In ander werk laat De Vries steeds meer de scherven zelf het verhaal vertellen, zoals in het adembenemende *War and Pieces* (2012, voor deze expositie aangepast), een gedekte tafel vol witte scherven die samen een feestbanket vormen met als middelpunt een atoomwolk samengesteld van figuurtjes variërend van Christusbeeldjes tot poppenkopjes, van dierfiguurtjes tot een huilende engel bovenop. Het werk, zo'n tien meter lang en bij de atoomexplosie ruim een meter hoog, is een griezelige verwijzing naar de traditie van enkele eeuwen geleden om aan de vooravond van een veldslag een groot feestbanket aan te richten. De borden aan tafel hebben een afbeelding van een V2-raket, de heften van het bestek zijn kalasjnikovs.

Aan de muur erbij een van De Vries' recentste werken: een V2-raket samengesteld uit een Meissenservies dat in de Tweede Wereldoorlog sneuvelde door de explosie van zo'n zelfde raket. *Porcelain Vengeance* (2024) is daarmee een uiterst ironische, en daardoor wrang genoeg ook grappige, aanklacht tegen oorlog.

No No No, 2009. (Porselein en glas, 43 x 27 cm.) — COURTESY ZABLUDOWICZ COLLECTION.

Daddy, 2010. (31 x 21 cm.) — COURTESY BOUKE DE VRIES.

The grande Tulipiere, 2024, 270 x 60 cm — COURTESY BOUKE DE VRIES

[Geef cadeau](#) [Deel](#) [Mail de redactie](#)

NIEUW: Geef dit artikel cadeau
Als NRC-abonnee kun je elke maand **10 artikelen** cadeau geven aan iemand zonder NRC-abonnement. De ontvanger kan het artikel direct lezen, zonder betaalmuur.

BEELDEND KUNST

In het portret van de Amsterdamse Wallen van fotograaf Dana Lixenberg overheerst de rust

16 uur geleden

Het patriarchaat maakt uit wat schande is en wat niet. Of toch niet?

1 dag geleden

Advertentie

Pech is geen toeval

Gemiddeld 3.700 pechgevallen per dag. Met ANWB-pechhulp sta je er nooit alleen voor.

[Sluit pechhulp af](#)

MEER VAN ROELLE FOPMA

Het Mechanisch Ergoed Centrum is een vrolijk toevluchtsoord voor elk verweerd apparaat

28 juli 2025

In films lijkt een kunstroof gelikt en goed voorbereid, de werkelijkheid is vaak anders. Drie mythes over kunstrovers

25 juli 2025

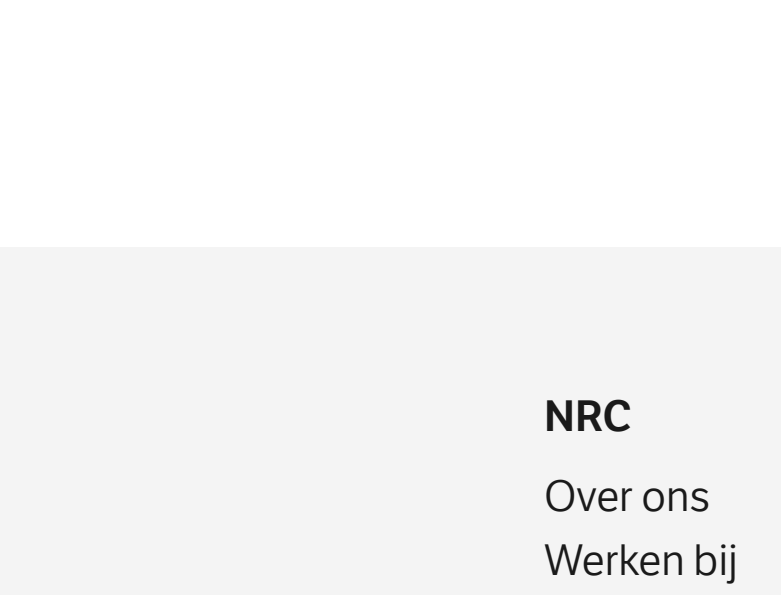
Kwetsbaar blauw: de keramiek van Piet Stockmans is als een zonnige lentelucht

23 april 2025

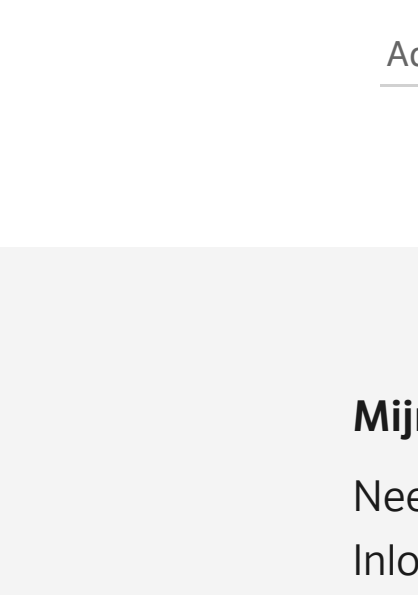
De enige vrouw die keizer van China werd: Wu Zetian was machtig en meedogenloos - maar moorddadig?

18 november 2024

Vlechtmuseum: nostalgische tijdsmachine én getuigenis van Nederlandse armoede

6 augustus 2024

Kanariegeel porselein? Ja hoor, ook dat konden Chinezen maken

22 juli 2024

Advertentie

nrc

Over ons

Werken bij

Auteursrecht

Privacy

Leveringsvoorwaarden

NRC Code

Onze app

Archief

Advertieren

E-book

Mijn NRC

Neem een abonnement

Inloggen

Account aanmaken

Digitale krant

Mijn leeslijst

Mijn abonnementen

The New York Times

Nieuws uit de regio

Service & bezorging

Nieuwsbrieven

Privacyvoorkeuren

Contact

Redactie

Opinieredactie

De ombudsman

Colofon

AdSales

Klantenservice

Familieberichten

NRC-websites

Mediahuis NRC

NRC Carrière

NRC Webwinkel

NRC Lezersfonds